

De afschaffing van de effecten aan toonder

De wet van 14 december 2005 regelt de afschaffing van de effecten aan toonder.

Dit wetgevend initiatief spruit voort uit een aanbeveling van een binnen de OESO opgerichte financiële werkgroep tegen het witwassen van het geld.

De anonimiteit die gepaard gaat met effecten aan toonder is niet meer aanvaardbaar in een maatschappij waarin alles moet kunnen gecontroleerd worden.

Aandelen aan toonder staan ook haaks op de toenemende strijd tegen de fiscale fraude.

De Belgische regering heeft dankbaar gebruik gemaakt van de OESO aanbeveling tot afschaffing van de effecten aan toonder.

Men wou immers reeds langer af van de toonderstukken.

Toonderstukken vergemakkelijken fiscale fraude en successiefraude.

Tijd dus om deze wetgeving even te overlopen.

Vanaf 1 januari 2008 : uitgifteverbod van effecten aan toonder

De wet voorziet in een verbod om vanaf 1 januari 2008 nog effecten aan toonder uit te geven.

Vanaf deze datum kunnen er enkel nog effecten op naam of in gedematerialiseerde vorm worden uitgegeven.

Dit verbod geldt niet alleen voor aandelen. Het is evenzeer van toepassing op winstbewijzen, obligaties, warrants en certificaten uitgegeven door Belgische vennootschappen.

Opgelet : obligaties aan toonder en andere effecten die uitsluitend in het **buitenland** worden uitgegeven of die beheerst worden door een buitenlands recht blijven buiten schot.

Deze effecten mogen vanaf 1 januari 2008 wel niet meer in België worden afgeleverd.

Aflevering in het buitenland blijft dus wel mogelijk.

Wat zijn effecten op naam?

Een effect op naam wordt vertegenwoordigd door een inschrijving in een register dat door de emmitent (de vennootschap) wordt bijgehouden.

De overdracht van dergelijk effect moet worden ingeschreven in het register door vermelding van de identiteit van de overdrager en de overnemer.

De namen van beiden zijn derhalve bekend bij de emmitent.

Het kapitaal van een bvba is steeds vertegenwoordigd door aandelen op naam.

Wat zijn gedematerialiseerde effecten?

Een gedematerialiseerd effect wordt vertegenwoordigd door een boeking op een effectenrekening op naam van de eigenaar of de houder van het effect.

Van rechtswege omzetting op 1 januari 2008

Effecten aan toonder uitgegeven door een NV of Comm. VA die op een gereguleerde markt worden verhandeld (beursgenoteerd) worden op 1 januari 2008 van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde vorm.

Alle beursgenoteerde vennootschappen dienen dus hun statuten aan te passen voor 31 december 2007 om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe wet.

Wat met de andere vennootschappen?

Niet-beursgenoteerde vennootschappen zullen ook hun statuten moeten aanpassen indien ze aandelen aan toonder hebben uitgegeven, maar hebben hiervoor tijd tot 31 december 2013.

Het eenvoudigste is om de aandelen aan toonder om te zetten in aandelen op naam door inschrijving in een register

Effecten aan toonder uitgegeven vanaf 23 december 2005 maar voor 1 januari 2008 moeten uiterlijk op 31 december 2012 worden omgezet in effecten op naam.

Wat gebeurt er met de effecten die niet tijdig worden omgezet?

Van alle niet-tijdig omgezette effecten worden de rechten opgeschort :

- geen stemrecht op de algemene vergadering
- geen recht op dividenden

Beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde effecten waarvan de rechthebbende ongekend is worden door de emmitent (vennootschap) verkocht op een gereglementeerde markt.

De wijze waarop de verkoop moet gebeuren dient nog te worden bepaald via een KB.

De opbrengst van de verkoop wordt na aftrek van de kosten gestort bij de Deposito- en Consignatiekas.

Effecten die op 30 november 2015 niet verkocht zijn worden op een rekening gestort bij de Deposito- en Consignatiekas.

Indien de eigenaar nadien komt opdagen en het geld of de effecten opvraagt zal hij een boete moeten betalen.

Deze boete bedraagt 10% per jaar vertraging.

Elk begonnen jaar wordt beschouwd als een volledig jaar.

Wanneer iemand zich dus aanbiedt vanaf 01/01/2025 zal hij niets meer krijgen en is hij alles kwijt!!!

Enkele fiscale aspecten

Het is overduidelijk dat de overheid, door deze wet, een beter zicht wenst te verkrijgen op de samenstelling van het vermogen van haar burgers met het oog op de heffing van belastingen zoals roerende voorheffing, successierechten, ...

In het verleden werden de toonderaandelen al te vaak misbruikt om aan oneigenlijke vormen van successieplanning te doen.

De "verdwenen aandelen" werden zagezegd geschonken maar bleven in feite in het patrimonium van de pater familias.

Soms werden deze aandelen gewoon buiten de aangifte in de successie gehouden.

Dergelijke praktijken zijn uiteraard frauduleus.

De afschaffing van de effecten aan toonder heeft wel geen rechtstreekse fiscale gevolgen.

Registratierechten : toondereffecten en handgift

De handgift (die slechts mogelijk is voor effecten aan toonder) wordt onmogelijk zodat deze vorm van fiscaalvriendelijk schenken onmogelijk wordt gemaakt.

Een schenking dmv een handgift ontsnapt aan de verplichte registratie zodat een dergelijke schenking niet onderworpen is aan de heffing van het registratierecht.

Wil men dus in de toekomst effecten schenken zonder dat deze schenkingen onderworpen zijn aan het evenredig registratierecht, dan zal men dit enkel nog kunnen doen door beroep te doen op andere schenkingsvormen die niet verplicht registreerbaar zijn zoals de onrechtstreekse schenking of de bankgift.

Een andere mogelijkheid bestaat erin de effecten te schenken voor Nederlandse notaris.

Men kan ook zijn toevlucht zoeken tot andere vormen van schenking, zoals de schenking voor Belgische notaris tegen het tarief van 3% of 7%.

BESLUIT

De wet van 14 december 2005 is bedoeld om effectenhouders zichtbaar te maken.
Het is duidelijk dat de wetgever de anonieme aandeelhouder viseert.

In de praktijk dient elke NV en Comm. VA de statuten aan te passen en dit voor 31 december 2013.

Marc Forceville
Accountant-Belastingconsulent